

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
12 oktober 2023

Ons kenmerk
4968115

nota

Onderwerpen met betrekking tot sekswerkbeleid

1. Aanleiding

Naar aanleiding van twee toezeggingen en een motie aan de Tweede Kamer (TK) is een verzamelbrief opgesteld. Het gaat hierbij om een toezegging om de stand van zaken met betrekking tot het initiatiefvoorstel van Kamerlid Agema om de prostitutieleeftijd naar 21 jaar te verhogen na te gaan. Ook is er het aangenomen amendement van lid Agema op wetsvoorstel 32211 Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche ter verhoging van de prostitutieleeftijd. Bovendien informeert de brief over de stand van zaken met betrekking tot de evaluatie van de uitstapprogramma's.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- kennis te nemen van de inhoud van de brief;
- akkoord te gaan met verzending van de brief aan de TK.

3. Kernpunten

Toezegging stand van zaken initiatiefvoorstel en amendement lid Agema:

- Tijdens het mondelinge vragenuur van 13 juni 2023 heeft het Kamerlid Agema de vraag gesteld wat de stand van zaken is met betrekking tot het eigen initiatiefvoorstel om de prostitutieleeftijd naar 21 jaar te verhogen, in verband met een nog te ontvangen novelle van het kabinet.
- Het initiatiefwetsvoorstel uit 2009 is sinds 2009 aanhangig in de Tweede kamer. De Raad van State heeft in 2009 een advies uitgebracht over dit wetsvoorstel, dat in 2022 openbaar gemaakt is. De tijd tussen het uitbrengen van het advies en publicatie hiervan heeft te maken met de vanaf 1 mei 2022 geldende Wet open overheid, zie [link](#) naar website van de Raad van State. Op dit advies is nog geen reactie geschreven door de initiatiefnemer van het wetsvoorstel.
- Naast het initiatiefvoorstel heeft lid Agema in 2010 een amendement ingediend waarbij de leeftijd in het wetsvoorstel "regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche" is verhoogd naar 21 jaar. Dit amendement is aangenomen en is dan ook verwerkt in de bij de Eerste kamer ingediende versie van het wetsvoorstel Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche.

- De leeftijd van 21 jaar is ook opgenomen in het wetsvoorstel regulering sekswerk (Wrs), dat thans aanhangig is in de Tweede Kamer. De Wrs diende ter vervanging van het voornoemde wetsvoorstel, ter uitvoering van het toenmalige regeerakkoord van het kabinet Rutte III. Zoals bekend diende met het daaropvolgende coalitieakkoord van Rutte IV een wijziging in de Wrs te worden aangebracht, die ter hand is genomen. Zoals met u besproken geldt dat met de val van het kabinet het coalitieakkoord is komen te vervallen, waardoor het voor de hand ligt nadere besluitvorming over het wetsvoorstel aan een nieuw kabinet te laten.
- Afstemming met DWJZ op dit onderdeel.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
12 oktober 2023

Ons kenmerk
4968115

Toezegging en motie uitstapprogramma's en evaluatie:

- De leden Bikker en Kuik hebben bij het tweeminutendebat op 27 september jl. een motie ingediend ten aanzien van de uitstapprogramma's. Zij vragen bij de evaluatie van de uitstapprogramma's inzichtelijk te maken hoe de zorg aansluit bij de trauma's die de mensen in de prostitutie hebben opgelopen. Binnen de uitstapprogramma's is aandacht voor psychische problematiek.
- Ook vragen ze om overheidsdiensten zoals de Belastingdienst en schuldhulpverlening te laten aansluiten bij uitstapprogramma's. Een uitvraag onder enkele hulpverleners leert dat de samenwerking met schuldhulpverlening goed verloopt.
- U heeft toegezegd de vragen van de leden Bikker en Kuik mee te nemen in de evaluatie over uitstapprogramma's.
- U heeft bij het commissiedebat Mensenhandel en prostitutie op 17 mei jl. aan het kamerlid Kuik toegezegd dat de Kamer middels een brief nader wordt geïnformeerd bij aanvang van de evaluatie van de uitstapprogramma's. Het onderzoek start begin december 2023 en zal naar verwachting in de zomer van 2025 worden afgerond. Ik informeer u vervolgens middels een beleidsreactie en toezending van de rapportage.

4. Toelichting

Initiatiefvoorstel en amendement lid Agema:

- Het Wetsvoorstel regulering sekswerk (Wrs) heeft het eerdere wetsvoorstel Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche en de daarbij behorende Novelle Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche inhoudelijk vervangen. Er is gekozen voor indiening van een geheel nieuw voorstel, in plaats van verdere wijziging van de eerdergenoemde wetsvoorstellen, om een onoverzichtelijk en verbrokkeld geheel te voorkomen. In de Wrs staat ook een minimum prostitutieleeftijd van 21 jaar.

4.1 Politieke context

Initiatiefvoorstel en amendement lid Agema:

- Voornoemde novelle is op 21 juni 2016 aangenomen door de Tweede kamer met steun van de PVV-fractie.

4.2 Financiële overwegingen

N.v.t.

4.3 Juridische overwegingen

N.v.t. zie ook politieke context.

4.4 Krachtenveld

Toezegging en motie uitstapprogramma's en evaluatie:

(Centrum)gemeenten, hulpverleners, sekswerkers en overige ketenpartners (zoals schuldhulpverleningsorganisaties) zijn betrokken bij de uitstapprogramma's. De betrokkenen werken samen om sekswerkers die willen stoppen met het werk het gewenste ondersteuningsaanbod te bieden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
12 oktober 2023

Ons kenmerk
4968115

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.